

3. Akademija Cicuéndez

Ustanovitelj Opus Dei —
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

20. Jan. 2018

↗ *Nazaj na kazalo*

Meseca novembra 1927 je
Jožefmarija najel majhno stanovanje
na Ulici Ferdinanda Katoliškega 46,
ne predaleč od Zavoda za bolne.
Končno so Escrivájevi v Madridu bili
skupaj. Te dobre novice je bil vesel
tudi pater Cancer, ki mu je 9.

decembra odgovoril iz Segovie:

»Tvoje pismo me je zelo razveselilo. Čestitam tvoji mami, bratu in sestri. Upajte vedno v Gospoda.«^[1] Želel jim je vliti poguma in jim namenil dobrodejnih duhovnih misli.

Gospod je prihodnje stiske usmiljeno zakril s tančico in družini za trenutek prikril bodočnost, ki jih je čakala. Že tretjič so Escrivájevi na novo urejali svoje življenje v tujem mestu, ne da bi slutili, da so se podali naravnost v oko viharja in da se bo neurje, ki je pretilo Madridu, zdaj zdaj razbesnelo nad prestolnico. Ob koncu dolgega obdobja zgodovinskega mirovanja pod okriljem ustave iz leta 1876 so se, komaj je na prestol prišel Alfonz XIII., začeli v narodu prebujati nemiri. Socialni, delavski in gospodarski problemi, ki so se jim pridružile še slabe razmere v vojski, so leta 1923 privedli do vzpostavitve diktature pod vodstvom generala Prima de Rivere. V kratkem času je

znova zavladal mir, končala se je vojna v Maroku, javna dela so dobila nov zagon, pezeta se je okrepila in življenjska raven se je dvignila; seveda za ceno političnih in državljanskih svoboščin.

Režim je užival naklonjenost ljudstva le kratek čas. V sedmih letih se je iztrošil in ob prvih ekonomskih polomih je general moral odstopiti. A diktatorski aparat ni imel nadomestila za mesto voditelja, tako da je monarhija leta 1930 zašla v slepo ulico.^[2] Vendar ne prehitevajmo dogodkov ...

Escrivájevi so se komaj nastanili v Madridu, ko Jožefmarija znova zagledamo priklenjenega na trdo klop poučevanja. Ponovil se je prizor iz Zaragoze: zasebne učne ure pod nadzorstvom gospe Dolores. Njegov brat Santiago se spominja anekdote iz tistega prvega madridskega bivališča: »Jožefmarija je večkrat

imel zasebne učne ure, včasih tudi v stanovanju na Ulici Ferdinanda Katoliškega. Tja je k pouku prihajalo neko dekle in Jožefmarija je poskrbel, da je bila vedno prisotna moja mati in šivala. Poučeval je tudi fante, starejše od mene, ki smo jim rekli 'tisti od stare tete', ker jih je spremljala njihova prav simpatična stara teta, katere priimka se ne spominjam.«^[3]

Tako je tudi Center Amado nadomestila Akademija Cicuéndez, kjer je, enako kot v Zaragozi, poučeval rimsko pravo in osnove kanonskega prava. Ta izobraževalna centra sta si bila seveda zelo različna po stopnji izkušenj in specializiranosti. Oglas v madridskem časniku »ABC« iz leta 1918 Akademijo Cicuéndez opisuje takole: »Specializacija: pravo. Študijsko središče z internatom pod vodstvom duhovnikov.«^[4] Kot je bilo zapisano v njenem pravilniku, je bil

cilj akademije »širiti zasebno poučevanje prava in nuditi temeljito pripravo izključno na odvetniški poklic«. Njen direktor in lastnik je bil g. José Cicuéndez, duhovnik, odvetnik z licenciatom iz teologije.^[5]—

Akademija je imela prostore v prvem nadstropju stavbe na Ulici sv. Bernarda 52, na križišču z Ribjo ulico, blizu Centralne univerze, in je bila med študenti zelo znana. Kot profesor je Jožefmarija raven v predavalnici akademije začrtal visoko. Njegove razlage pri pouku niso bile omejene na teoretično podajanje snovi, temveč si je prizadeval z zgledi in praktičnimi primeri utrjevati znanje v glavah študentov. Poleg njegove globine je bila zanj značilna tudi priljudnost. Zato so, kot pravi eden od njegovih študentov, Mariano Trueba, z veseljem pričakovali začetek njegovih učnih ur »zaradi njihove prijetnosti in domačnosti«. ^[6]—

Bil je zahteven pri poučevanju in željan pripeljati študente do kar najvišjih rezultatov. Tako kot pri poučevanju v Centru Amado v Zaragozi je tudi tukaj gojencem predlagal, naj se učijo kánonov v latinskem besedilu *Codexa*. Pobuda je bila sprejeta z nezaupanjem, saj je bilo skromno poznavanje latinščine med študenti nekaj splošno znanega. Kljub vsemu pa so nekaj mesecev pozneje presenečeni ugotovili, da se po zaslugi Jožefmarijeve učne metode že kar dobro znajdejo.^[7]

Njegovi nekdANJI študenti zelo zgovorno pričajo o ravnanju in značaju profesorja rimskega prava: »Bil je zelo prijeten, preprost in očetovski,« pravi Manuel Gómez Alonso.^[8] »Z njim se je bilo prav lahko spoprijateljiti,« še dodaja, »in velikokrat sem ga po koncu predavanj peš pospremil po ulicah v smeri njegovega domovanja.«

Kot pripoveduje Julián Cortés Cavanillas, »jih je osebnost njihovega profesorja privlačila s pedagoškega vidika, pa tudi zaradi njegove tako človeške in duhovniške drže.«^[9]

Gojenci akademije so bili večinoma fantje, ki zaradi tega ali onega razloga niso mogli obiskovati predavanj na fakulteti. Posluževali so se sistema »svobodnega poučevanja« in so se lahko vpisali na katerokoli univerzo, pri čemer so pogosto hodili na izpite v septembrskem izrednem roku, saj so lahko med poletnimi počitnicami študiju posvetili več časa. Jožefmarija je bedel nad njimi z naravnost očetovsko skrbnostjo. Iz pisma njegovega nekdanjega profesorja rimskega prava, datiranega s 27. junijem 1928, izvemo, da se je Jožefmarija brez pomišljanja obračal nanj s prošnjo, da mu pošlje zapiske in učni načrt iz Zaragoze. Skupina študentov akademije bo šla tja opravljat izpite iz rimskega prava, zgodovine prava

in politične ekonomije. Za to je poskrbel profesor Pou de Foxá:

»Dragi José María, v roke sem dobil tvoje pismo z dne 21. [...]. Glede tvojih študentov menim, da jih bom lahko tukaj prijavil na tri izpite, ki si jih navedel,« mu piše 27. junija 1928. »Poslal sem ti tri izvode zapiskov, postopke in učni načrt [...]. Pristrčen pozdrav tvoji mami, sestri in bratu.«^[10]

Med slušatelji predavanj na akademiji je bil tudi starejši mož, dober družinski oče, ki je skušal pridobiti univerzitetni naziv, da bi izboljšal svoj gmotni položaj. Delo v službi je njegove moči tako izčrpavalo, da je bil zvečer povsem izmozgan in je komajda zmogel najti kaj časa za družino in za študij. Jožefmarija je imel do njega posebno sočutje, saj je morda v njem videl odsev svojih lastnih tegob iz zaragoških časov. Tako mu je iz

dvojnega čustva usmiljenja in bratstva pomagal napredovati pri študiju, s tem da mu je nudil dodatne učne ure, ne da bi kot plačilo pričakoval karkoli drugega poleg zadovoljstva, da doseže licenciat.^[11]

Na akademiji so se vsi med seboj dobro razumeli, od direktorja do strežnika. Slednjemu je bilo ime José Margallo in njegova vloga v pričujoči zgodbi je res neznatna. Kot spomin nanj je Jožefmarija shranil papirček, na katerem mu je voščil za veliko noč in se podpisal kot: »Strežnik na Akademiji.«^[12] Morda mu ga je poslal v upanju na kakšno majhno napitnino, vendar je pri tem opazna fantova dobra volja in prizadevnost za lepo pisavo.

Mladi duhovnik, ki je vedno do vseh gojil dobre odnose zaradi apostolskih ciljev, se je bolj in bolj predajal dopisovanju in voščilom. Na predvečer njegovega goda, 18. marca

1930, je šel čestitat direktorju akademije, ker je bil naslednji dan praznik. Gospod José Cicuéndez je voščilo zadovoljno sprejel, nekaj trenutkov zatem pa se je zavedel, da je tudi Jožefmarija praznoval svoj god na dan sv. Jožefa. Profesor rimskega in kanonskega prava je vtem že odšel na ulico, zato mu je direktor v opravičevalnem in skesanem tonu napisal kratko sporočilo:

»Moj dragi prijatelj, včeraj ste mi osebno prišli voščit [...]. Ko ste bili vi že zunaj na ulici in sem se jaz pogovarjal s Chacónom, sem se šele spomnil, da je tukaj poleg mene še en Jožef in sem vas poklical dvakrat ali trikrat, vendar me niste slišali. Ker je v mojih ušesih še vedno odmeval memento, ki ste ga vi izročili zame pri sveti mašni daritvi, sem se spomnil, da tudi jaz to storim za vas, *oremus pro invicem ut salvemini*.

Pošiljam vam najpristrčnejše čestitke [...]. Madrid, 19. marec 1930.«^[13]

* * *

Na akademiji je začel delati v letu 1927/1928. Pogodba o poučevanju se je glede na obojestransko zadovoljstvo letno obnavljala, verjetno do leta 1933.^[14] Jožefmarija je imel svoja predavanja v popoldanski izmeni. Preostanek dneva je bil zaposlen z zadolžitvami svoje duhovniške službe in z drugimi opravili na kaplaniji Zavoda. Celo v kratkih odmorih pred ali po predavanjih je med študenti vršil apostolat. Mariano Trueba ga z gledišča njegove apostolske gorečnosti opiše kot »dinamičnega človeka krepkega videza in z obrazom zdrave barve. Pri stikih je bil zelo direkten in željan vstopiti v življenje vsakega človeka.«^[15]

Po pouku na akademiji so ga nekateri študentje pospremili kos poti proti

domu in kramljali o raznoraznih temah. Nekega dne mu je eden od njih začel ugovarjati, češ da je nemogoče še naprej verovati, dokler bodo na svetu duhovniki, ki se iz svoje vere norčujejo s svojim dvojnim življenjem, ko s svojim ravnanjem zanikajo to, kar pridigajo v javnosti. Na to je Jožefmarija odgovoril z lepo prispodobo, da je duhovništvo kakor dragocen liker, ki je enako lahko vlit v čašo iz porcelana ali pa v glineno posodo.^[16]

Notranje razpoloženje tistega profesorja in duhovnika je bilo za njegove učence tako prosojno, da so ga ob spoštovanju distance, značilne za poučevanje, obravnavali kakor svojega prijatelja in tovariša. Snažnost njegovega videza in njegovo uglajeno obnašanje je nanje napravilo vtis. Veliko je bilo zatorej presenečenje študentov, ko je nekega dne stopil v predavalnico s talarjem, prekritim z belo umazanijo. Nekaj

nenavadnega se mu je moralo pripetiti, da ga ni imel časa skrtačiti. Silili so vanj in skušali iz njega kaj izvleči – pripoveduje Mariano Trueba –, dokler jim ni povedal, kaj se je zgodilo. Ko je bil na tramvaju, na stojišču, je opazil, da se mu neki zidarski delavec v kombinezonu, ki je bil ves od apna, bliža z zlohotnim namenom, ki ga je duhovnik uganil v njegovem pogledu. Prehitel je njegovo namero, ga tesno objel in ga s tem razorožil, rekoč: ***Pridi sem, sin moj, stisni se k meni! Si zdaj zadovoljen?!***^[17]

»Sam pri sebi sem pomislil,« pravi Mariano Trueba, »da je bilo to mogoče storiti samo, če je bil g. Jožefmarija svetnik, in to sem omenil tudi svojim kolegom.«^[18]

Še bolj so osupnili nad pripombo enega od profesorjev, ki so poučevali na akademiji. Kot je bilo videti, je ta mladi aragonski duhovnik izbranega

in doktorskega izgleda svoja predavanja o *Codexu* in *pandektah* izmenično dopolnjeval z obiskovanjem ubogih in bolnih v revnih mestnih četrtih. Verjeli so mu le napol in so šli staviti, ali je to res ali ne. Ko so ga šli skrivaj zasledovat, so prispeli vse do skrajnega severa, do predela Tetuán de las Victorias; drugi dan pa do okolice kraja Vallecas na jugu.^[19]_____

↗ *Naslednje poglavje*

↗ *Nazaj na kazalo*

^[1] _____ Pismo patra Cancerja Jožefmariju, 9. 12. 1927 (izvirnik v: AGP, RHF, D-15003-5).

^[2] _____ Ustanovitelj, ki je doživel in na lastni koži občutil vihravo diktatorsko obdobje druge španske republike, je zgodovinski položaj v

povezavi s Cerkvijo posrečeno in v kratkih potezah strnil v povzetek v pismu z dne 14. 6. 1964, da bi dogodek osvetlil svetemu očetu Pavlu VI.; tule je nekaj odstavkov: ***Leta 1923 je general Primo de Rivera izvedel državni udar in s privoljenjem Alfonza XIII. uvedel diktaturo, ki je trajala do leta 1930. Kljub temu da so ukrepi generala Prima de Riverre, gledani v celoti, bili za Španijo precej koristni, pa so v marsičem – tako kot vsaka diktatura – škodovali svobodi Špancev. Takšno pomanjkanje svobode, odobreno – ali dopuščeno – s strani kralja, je dalo zagon silnemu reakcijskemu gibanju proti monarhiji, katerega duša so bili nekateri znani protikatoliški izobraženci, nekateri člani Nacionalnega katoliškega združenja propagandistov, ki ga je vodil tedanji novinar g. Herrera, ter anarhistični in marksistični***

sindikalni voditelji. Pripravljali se je začetek nihanja, ki množice žene od ene skrajnosti – pomanjkanja svobode – do druge, ki je tej nasprotna: do svobodnjaštva. Takšno nihanje je potencialno vedno nekaj resnega, v strastnih narodih pa je skrajno nevarno in še sedaj kakor grožnja visi nad Španijo.

Spričo napetega stanja, nastalega zlasti v Madridu zaradi republikanske zmage na upravnih volitvah v nekaterih najpomembnejših španskih mestih, in iz strahu pred možnim izbruhom državljanske vojne, je 14. aprila 1931 Alfonz XIII. državo zapustil in razglašena je bila republika. (P 5753, 14. 6. 1964).

[3] Santiago Escrivá de Balaguer y Albás, AGP, RHF, T-07921, str. 8.

[4] Prim. ABC, Madrid 19. 9. 1918, str. 27; tudi Álvaro del Portillo, Sum. 490.

Priče ne poročajo o tem, kako je vzpostavil stik z omenjeno akademijo; eden od razlogov bi lahko bil to, da je bilo v njej več duhovnikov.

Med drugimi profesorji so tam poučevali Salvador Pérez, Ángel Ayllón in Isidoro Arquero, ki so bili vsi duhovniki, zadnji med njimi pa je bil zadolžen za internat, ki je bil prav tako pod okriljem akademije.

^[5] Prim. natisnjen izvleček iz pravilnika akademije (izvirnik v: AGP, RHF, D-03395). José Cicuéndez Aparicio je bil od julija 1910 kaplan – najprej cerkve, nato pa šole – v Kraljevem zavodu sv. Elizabete. Dne 2. 2. 1931 je generalnemu upravniku kraljeve hiše in premoženja poslal dopis, v katerem je podal svoje zdravstveno stanje (izčrpanost in akutna nevrastenija) ter zaprosil za tri mesece oddiha. Dne 9. istega meseca so mu dovoljenje podelili.

Dne 12. 5. 1931 je zaprosil za podaljšanje dovoljenja in 4. 7. 1931 je z Upravnega ministrstva prejel odgovor, ki je podaljšanje potrdil, vendar tudi pojasnil, da mu plača ne pripada (prim. arhiv *Patrimonio Nacional*, sec. *Expedientes personales*, Caja 182/17, *Expediente del Capellán José Cicuéndez Aparicio*). Umrl je v kraju Villa de Don Fadrique (Toledo) novembra 1932 pri 58 letih starosti, po dolgi bolezni, zaradi katere so mu nekaj mesecev pred smrtjo odpovedale mentalne funkcije (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 271).

Ko je moral Cicuéndez leta 1931 zaradi svoje bolezni zapustiti Madrid, je mesto direktorja prevzel prof. Florián Ruiz Egea, ki je bil doktor filozofije in književnosti ter knjižničar v mestni knjižnici Chamberí. Bil je poročen, otrok ni imel. V času državljanske vojne je bil umorjen (prim. Manuel Gómez-Alonso, AGP, RHF, T-03771, str. 1).

[6] Mariano Trueba, AGP, RHF, T-03277.

[7] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 496, in Javier Echevarría, PR, str. 473, ki navajata Juliána Cortésa Cavanillas, nekdanjega Jožefmarijevega študenta na Akademiji Cicuéndez, ki je postal znan novinar. Že v petdesetih letih je bil rimski dopisnik za madridski časopis ABC. V tistih letih v Rimu je pogostokrat obiskoval ustanovitelja ter bil v stiku tudi z msgr. Álvaro del Portillem in z msgr. Javierjem Echevarría, ki v svojih pričevanjih govorita o njegovih spominih, ki sta jih slišala od njega.

[8] Manuel Gómez-Alonso, AGP, RHF, T-03771, str. 1. Manuel Gómez Alonso je bil študent na akademiji v letih 1930–1931.

[9] Citira Javier Echevarría, *Sum.* 2105.

[10] Lastnoročno napisano pismo, José Pou de Foxá, 27. 6. 1928 (izvirnik v: AGP, RHF, D-15309-1).

[11] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 498.

[12] Izvirnik v: AGP, RHF, D-03395-8.

[13] Izvirnik prav tako v: AGP, RHF, D-03395-8.

[14] V nekem pismu z dne 27. julija 1928 g. Ángel Ayllón v imenu akademije piše Jožefmariju in ga naslovi z »navzoči«, to pomeni, da je naslovnik v Madridu. Takole pravi:

»Cenjeni José María, pravkar sem prejel direktorjevo pismo z naročilom, ki mi pravi, naj te obvestim o predavanjih v mesecu avgustu. V zvezi s tem te prosim, da mi narediš uslugo in se oglasiš na tej akademiji z namenom daljšega razgovora okrog sedmih zvečer.

Izrôči me (q. b.) svoji Materi in prejmi objem najboljšega prijatelja in kolega« (izvirnik v: AGP, RHF, D-03395-7).

Zadnja omemba Akademije Cicuéndez v njegovih *Zapiskih* je z dne 28. 1. 1932, v št. 591. Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 490. Kar zadeva ustanoviteljev apostolat med študenti in profesorji, so omembe precej pogoste: prim. *Zapiski*, št. 362, 420, 492, 591; in Javier Echevarría, *Sum.* 2109.

^[15] Mariano Trueba, AGP, RHF, T-03277. Mariano Trueba je bil Jožefmarijev študent na akademiji v letu 1928/1929. Bil je vpisan na Pravno fakulteto kot »svoboden« študent in je hodil na akademijo, da bi študij hitreje opravil. Postal je sodnik v provinci Vizcaya.

^[16] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 494, ki navaja to anekdoto, v kateri nastopa José Manuel Sanchiz

Granero, Jožefmarijev študent na akademiji v letu 1927/1928, ki je postal odvetnik in član Vrhovnega sveta za zaščito mladoletnih.

^[17] Mariano Trueba, AGP, RHF, T-03277. V šestdesetih letih je nekdo, ki je anekdoto slišal od Mariana Truebe, to zapisal in jo poslal Jožefmariju. Ko jo je prebral, je spodaj zapisal: ***Tega se spominjam.*** **12. 2. 1966** (prim. Joaquín Alonso, PR, str. 1742).

^[18] Mariano Trueba, AGP, RHF, T-03277.

^[19] Tega se spominja Julián Cortés Cavanillas, ki ga navajata Álvaro del Portillo, *Sum.* 496 in Javier Echevarría, *Sum.* 2105.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/3-
akademija-cicuendez/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/3-akademija-cicuendez/) (7. Avg. 2025)